

HOLLANDA ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM.....	6
3. DIŞ TİCARET.....	8
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR.....	12
5. TÜRKİYE ile TİCARET	14
EKLER:	17

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Hollanda Krallığı
Nüfus	17.591.000 (Nisan 2023, IMF)
Dil	Felemenkçe, Frizce (Frizya'da), Papiamentu (Bonaire'de), İngilizce (Sint Eustatius ve Saba'da)
Yüzölçümü	41.528 km ²
Başkenti	Amsterdam (Hükümet Merkezi Lahey)
Başlıca Şehirleri	Amsterdam, Rotterdam, The Hague (Lahey), Utrecht, Eindhoven, Tilburg
Yönetim Biçimi	Anayasal Monarşi, Parlamenter Demokrasi
Devlet Başkanı	Kral Willem-Alexander
Para Birimi	Avro (€)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: BM, Avrupa Birliği (European Union - EU), Benelux (Belçika Hollanda Lüksemburg Ekonomik Birliği), CE (Avrupa Konseyi), EAPC (Avrupa - Atlantik Ortaklık Konseyi), EBRD (Avrupa Yatırım ve Kalkınma Bankası), EIB (Avrupa Yatırım Bankası), G-10, IADB (Amerika Bölgesi Kalkınma Bankası), IAEA (Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı), IBRD (Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası), IFC (Uluslararası Finansman Kurumu), IMF (Uluslararası Para Fonu), OECD (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü), , NATO, OSCE (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Örgütü), WTO (Dünya Ticaret Örgütü).

Coğrafi Konum

Hollanda Krallığı, Hollanda ve Karayip Denizindeki altı adadan (Aruba ve Hollanda Antilleri) oluşmaktadır. Avrupa Birliği'nin alan olarak en küçük ülkelerinden bir tanesi olan Hollanda Batı Avrupa'da Kuzey Denizi kıyısında, Almanya ve Belçika arasında yer almaktadır.

Ren, Maas ve Shelde nehirlerinin deltasında kurulmuş olan Hollanda'nın 41.526 km²'lik yüzölçümünün 7.578 km²'lik kısmı (%18) su ve kanallardan oluşmaktadır. Coğrafi yapısı itibarıyla düz bir araziye sahip olan ülke topraklarının yarısından çoğu deniz seviyesinin altında bulunmaktadır.

Varlığını hidrolik mühendisliğine borçlu olan Hollanda topraklarının %20'si, "polder" adı verilen denizden kazanılmış topraklar olup ülke topraklarının 2/3'si dünyanın en geniş kapsamlı su kontrol projeleri sayesinde su altında kalmaktan korunmaktadır.

Hollanda anakara topraklarının %38'i deniz seviyesinin altındadır. Ülkenin en yüksek noktası 321metre, en alçak noktası -6,7 metre (deniz seviyesinin altında)'dir.

Hollanda, nemli ve yağışlı bir iklime sahiptir ve yağışlar tüm yıl boyunca görülmektedir. Hollanda'nın iklimi, Kuzey denizi kıyılarında bulunması ve Karayip bölgesinden gelen "gulf stream" in etkisi ile ılımlıdır. Yazın ortalama sıcaklık 16 derece, kışın ise 3 derecedir. Bununla birlikte, nem oranının fazlalığı, ısının daha sıcak veya daha soğuk olarak hissedilmesine neden

olmaktadır. Diğer taraftan, düz bir arazi yapısına sahip olan ülkede Kuzey Denizi'nden esen rüzgar, özellikle deniz kıyısında bütün etkisi ile hissedilebilmektedir. Konumu nedeniyle değişik hava koşullarının yaşanabildiği bir ülke olan Hollanda'da aynı gün içinde bir kaç kez güneşli ve yağışlı hava yaşanabilmektedir.

Siyasi ve İdari Yapı

Kral, Devletin başıdır. Bağlı Bölgeler Aruba ve Antiller'de Kral tarafından atanan valiler bulunmakta olup, Kraliyetle ilgili konular görüşülürken bu Bölgelerin Bakanları da toplantılara katılmak üzere, Hollanda Bakanlar Kurulu'nda yer almaktadır.

Hollanda, parlamento esasına dayalı anayasal bir monarşidir. Devlet yapısında "yasama" Kral, Parlamento ve Bakanlar Kurulu'ndan oluşmaktadır.

Parlamento, İl Konseyi üyeleri tarafından dört yıllığına seçilen 75 üyeli I. Meclis (Senato) ve halk tarafından gizli oy ve nisbi temsil usulü ile yine dört yıllık süre için seçilen 150 üyeli II. Meclis'den (Temsilciler Meclisi) oluşmaktadır.

En yüksek yargı makamı Hollanda Yüksek Temyiz Mahkemesi'dir. Mahkeme, yargı idaresinin gözetimi ve temyiz davalarını karara bağlama görevlerini yürütür. Sadece vergi hukukuna giren konularda ilk derece mahkemesi olarak görev yapan beş adet temyiz mahkemesi vardır. Medeni hukuk ve ceza hukuku davaları, altmış bir alt-bölge mahkemesi tarafından ele alınmakta olup, bunların bakmadığı davalar için de on dokuz bölge mahkemesi bulunmaktadır. Ayrıca, çocuklar için çocuk mahkemeleri ve borsa vb. kurumlar için özel tahkim mahkemeleri vardır.

Hollanda idari açıdan, Drenthe, Flevoland, Friesland, Gelderland, Groningen, Limburg, Overijssel, Utrecht, Zeeland, Noord Brabant, Zuid Holland, Noord Holland olmak üzere 12 Eyaletten oluşmaktadır.

Nüfus ve İstihdam

Hollanda'nın nüfusu, 2022 yılı itibarı ile 17,6 milyondur. Nüfusun %80'i Hollandalı, %20'si ise azınlıklardan oluşmaktadır. 3,3 milyonluk göçmen nüfus içerisinde en büyük grup, yaklaşık 400 bin kişi ile Türklere (%2,5) olup, bunu Fas, Surinam ve Endonezya kökenliler izlemektedir.

Nüfus yoğunluğu km2 başına 491 olan Hollanda, dünyadaki nüfus yoğunluğu en yüksek olan ülkelerden birisidir. Nüfusu en fazla olan şehirler sırasıyla, Amsterdam, Rotterdam, Lahey, Utrecht, Eindhoven, Tilburg'dur.

Ülkede yaklaşık 8 milyonu bulan işgücünün %1,2'si tarım, %17,2'si sanayi ve %81,6'sı hizmetler sektöründe çalışmaktadır.

Doğal Kaynaklar

Hollanda madenler bakımından ise önemli bir özelliği göze çarpmaz. Her ne kadar son yıllarda petrol ve doğal gaz yatakları bulunup işlenmeye başlansa da ülke ihtiyacı için yeterli seviyeler

de değildir. Kömür madenleri ve tuz yatakları ise Hollanda yer altı kaynaklarının diğer kısmını oluşturur.

Hollanda Kuzey Denizinde zengin petrol rezervlerine sahip olmakla birlikte, bu rezervlerin miktarı, sahip olduğu doğalgaz kaynaklarından çok daha azdır. Bilinen petrol rezervlerinin miktarı 100-200 milyon varil olarak tahmin edilmektedir. Hollanda hükümeti petrol çıkarma işlemlerine devam edilmesini taraftarıdır.

Hollanda hem topraklarında hem de Kuzey Denizinde olmak üzere zengin doğalgaz rezervlerine sahiptir. Ülkenin doğalgaz sektörü petrol sektöründen çok daha büyüktür. Avrupa Birliği ülkeleri arasında en büyük doğalgaz rezervleri, 1959 yılında Groningen yakınlarında bulunmuştur. Yıllar boyunca Hollanda, Rusya ile birlikte Batı Avrupa için en önemli doğalgaz tedarikçilerinin başında gelmiştir.

Rusya, Norveç, ABD, Kanada; İran ve Endonezya'dan sonra Hollanda, dünyadaki en büyük doğalgaz üretici ve ihracatçılarından birisidir. Enerji ihtiyacının yaklaşık yarısını kendi doğalgaz kaynakları ile karşılamaktadır. Yasa gereği yıllık doğalgaz üretimi rezervlerin kontrolü amacıyla sınırlandırılmıştır. 1 Ocak 2006'da yaklaşık 1,511 milyar metreküplük doğalgaz rezervi kaldığı açıklanmıştır ve bunun da 21 yılda biteceği hesaplanmıştır. Yeni keşfedilecek ve çıkarılacak doğalgaz miktarının da 240-490 milyar metreküp olacağı tahmin edilmektedir.

2000 yılında, Hollanda doğalgaz sektöründeki özelleştirmenin hızlandırılmasına yönelik bir düzenleme yapılmıştır. Yeni yasayla birlikte, firmaların ve diğer tüketicilerin 2004'ten itibaren kendi doğalgaz şirketlerini seçebilmelerine olanak sağlanmıştır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Hollanda ekonomisi, özel sektör ve kamu sektörünün her ikisinin de önemli roller oynadığı karma bir pazar ekonomisi niteliği taşımaktadır. Ekonomi güçlü bir uluslararası yönelime sahiptir. Hollanda, ticaret ve yüksek düzeyli finansal ve mesleki hizmetleri ile ünlenmiş, dünyadaki en zengin ve refah seviyesi yüksek ülkelerden biri olarak öne çıkmaktadır.

Temel Ekonomik Göstergeler

	2021	2022	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	1.030,4	1.010,2	1.092,8	1.157,9	1.207,5	1.254,4	1.295,4	1.338,2
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar - %)	6,2	4,3	0,6	1,2	1,5	1,6	1,6	1,6
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	58.961	57.428	61.770	65.195	67.798	70.232	72.326	74.507
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort,%)	2,8	11,6	4,0	4,2	2,2	2,0	2,0	2,0
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	12,1	9,2	7,6	7,6	7,5	7,4	7,3	7,3
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	4,2	3,5	3,7	4,1	4,5	4,7	4,9	5,2
Nüfus (milyon)	17,48	17,59	17,69	17,76	17,81	17,86	17,91	17,96
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	51,6	50,1	49,5	48,6	48,7	49,0	49,6	50,3

Kaynak: IMF

*Tahmini veriler (Ekim 2023)

Oldukça dışa açık olan ekonomi dış ticarete ve finansal hizmetlere bağımlıdır. Ekonominin ana sektörleri nakliye/lojistik, kimya sanayi, ticaret ve hizmetlerden oluşmaktadır. İmalat sanayi Hollanda'da, Almanya, Fransa ve İtalya gibi diğer Avrupa ülkelerinde olduğundan daha az baskın durumdadır.

Endüstriyel aktiviteler esas olarak gıda işleme, kimyasallar, petrol işleme ve elektrikli makineler üzerine yoğunlaşmıştır. Bilgi iletişim teknolojileri sektörü halen GSMH artışına %20

civarında katkıda bulunmaktadır. Tarım ve gıda ile kimyasallar gibi daha geleneksel sektörlerde biyoteknoloji giderek artan önemde bir rol oynamaktadır.

Hollanda önemli bir tarım ülkesi olup, anakara topraklarından geçen 3 büyük nehir ülke tarım hayatı için önemli bir rol oynarken toprakların %32 si tarım için kullanılmaktadır. Özellikle süt ve süt ürünleri tesisleşmeciliğin de oldukça ileri seviyelerdedir. Patates, şeker pancarı, buğday ve tahıllar Hollanda tarım ürünleri arasında en çok ihraç edilen tarım ürünleridir yine bahçecilik ve seracılık son derece gelişkin ve önemli bir dış gelir kaynağıdır.

3. DIŞ TİCARET

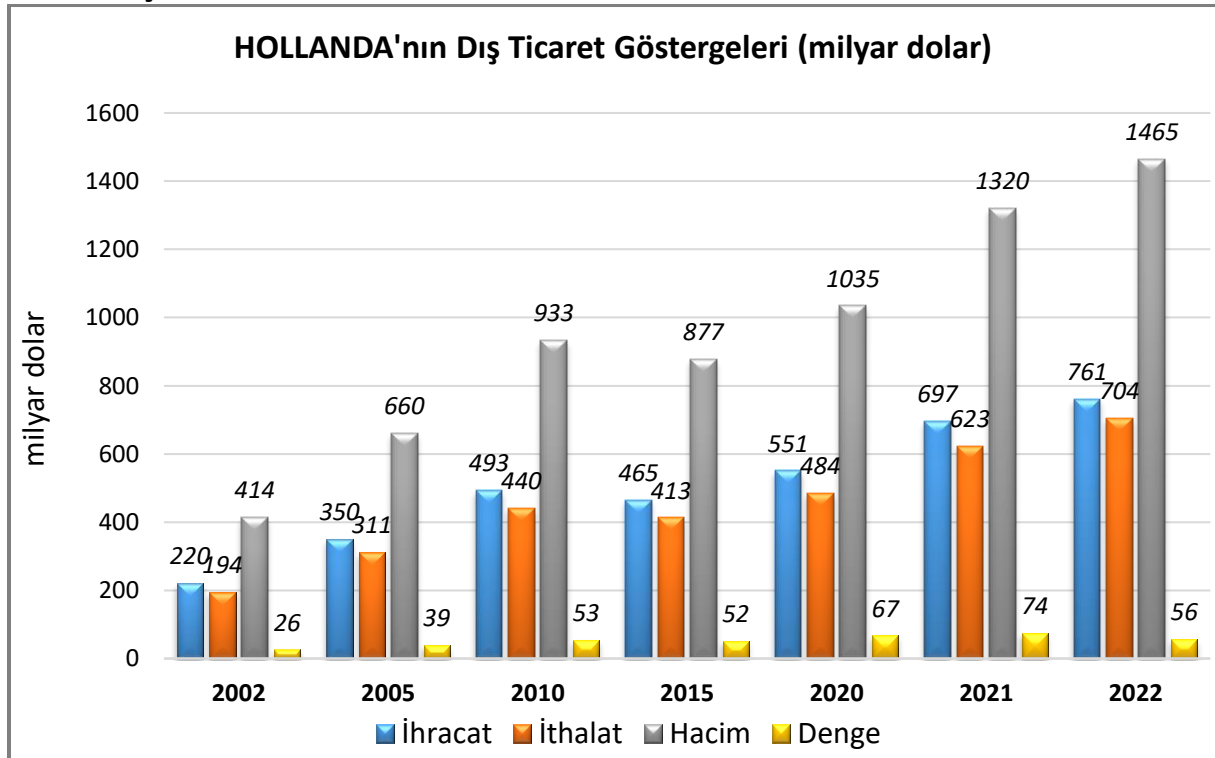
Genel Durum

Hollanda, dış ticaret fazlası, istikrarlı sanayi ilişkileri ve dıŐŐk iŐsizlik oranı ile Avrupa'nın en önemli ulaŐım merkezi rolünü üstlenmektedir. İŞgücünün çok az bir bölümünü istihdam etmesine karŐın ileri düzeyde mekanize olmuş tarım sektörü, ülkeyi dünyanın en fazla tarım ürünleri ihracat eden 2. ülkesi konumuna oturtmaktadır.

Yüzyıllardır bir ticaret ülkesi olma geleneği, denizdeki stratejik konumu ve küçüklüğü, doğal gaz ve petrol dıŐında doğal kaynakların olmaması, tarım alanlarının az olması ve tarım ürünleri çeŐitliliđinin çok fazla olmaması nedeniyle hammadde ve yarı iŐlenmiŐ ürünlerin ithalatına bağımlı olması, Hollanda'nın uluslararası yönelimli çok aÇık bir ekonomiye sahip olmasında önemli bir rol oynamıŐtır.

Bu aÇık ekonomi için diğer ülkelerle ticaretin düzeyi büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle dış ticaret politikası dünya pazarlarında proaktif davranmak ve dış ticaretin mümkün olduğu ölçüde liberal olması yönündedir. Dış ticaret ekonomide büyük bir öneme sahip olup ekonomi dış ticarete önemli derecede bağımlıdır. Dış ticaret, ekonomik büyümenin lokomotifi durumundadır. Dış ticaret hacmi 2005 yılından bu yana GSYİH'nin üzerinde gerçekteŐmektedir.

Ülkenin Dış Ticareti

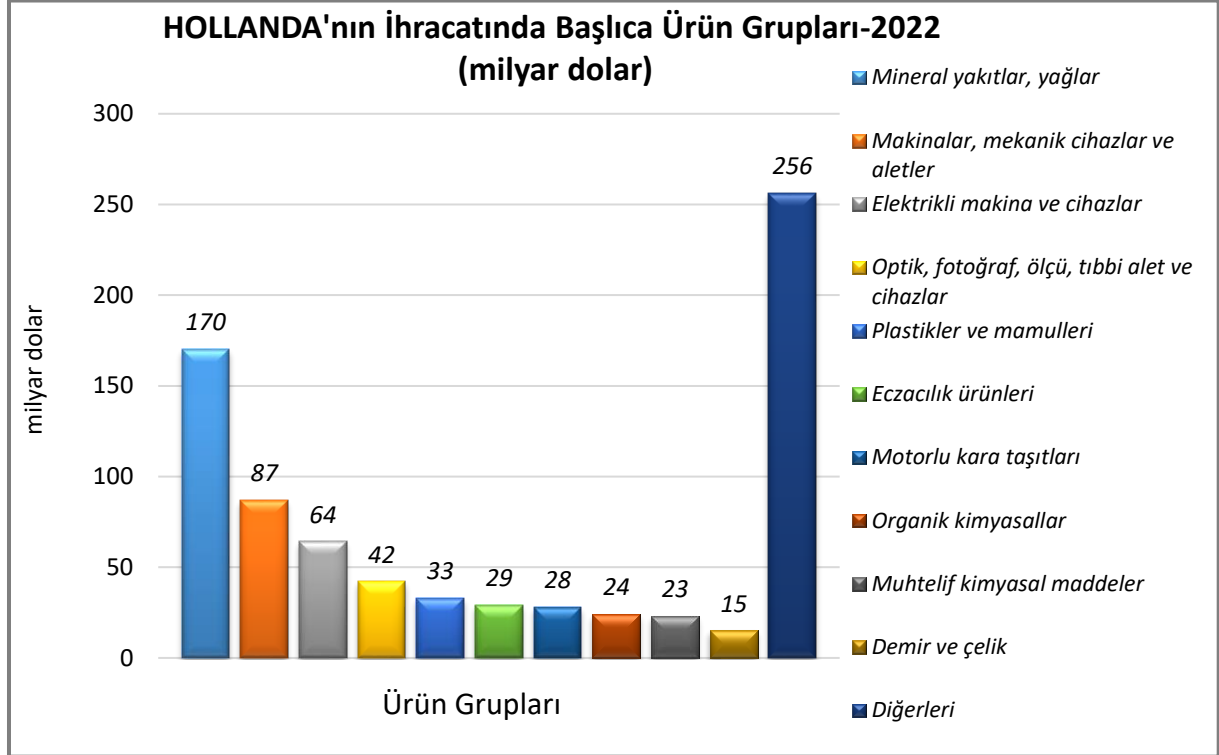

Kaynak: Trademap-www.trademap.org

Hollanda'nın ticaret yapısı, yakın komşularıyla yoğun iliŐki yanında, dünyanın en uygun fiyat ve kalitedeki üreticilerinden tedarik edip, üretimin düşük talebin yüksek olduğu Avrupa'ya pazarlamak şeklindedir. İhracatın önemli bir kısmı re-eksporttan oluşmakta ve devamlı dış ticaret fazlası verilmektedir.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

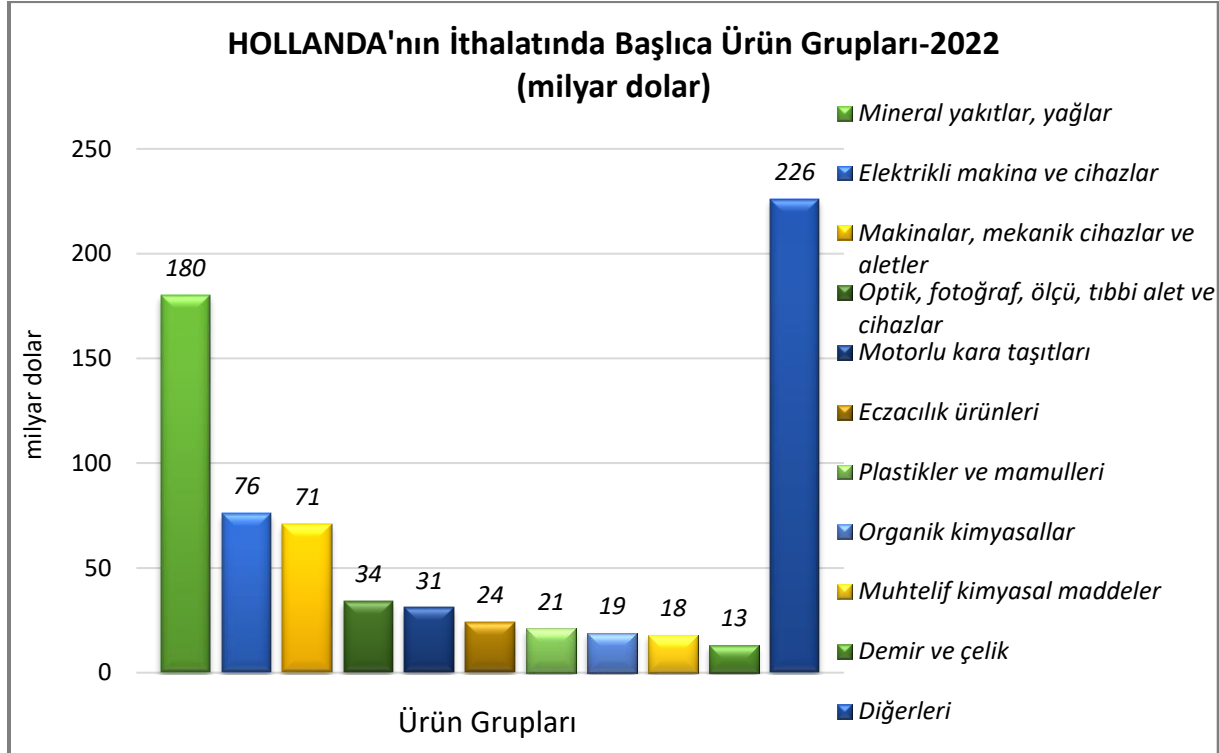
İhracat

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

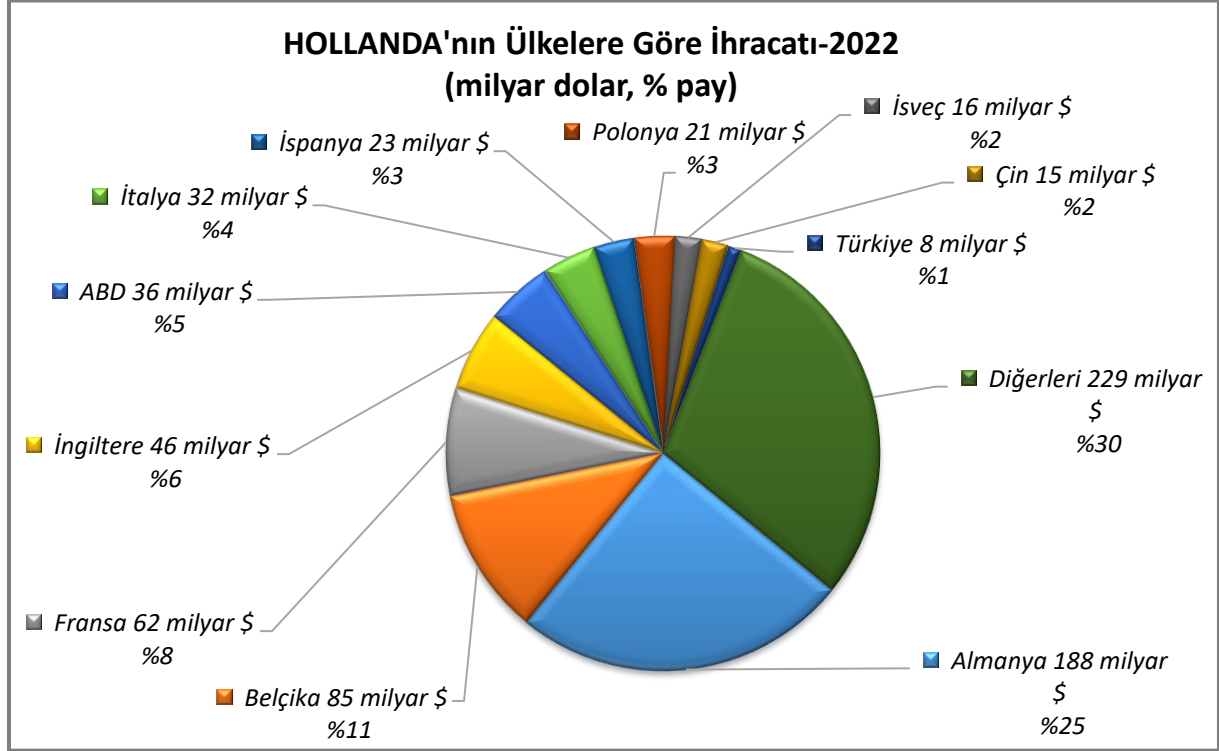

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

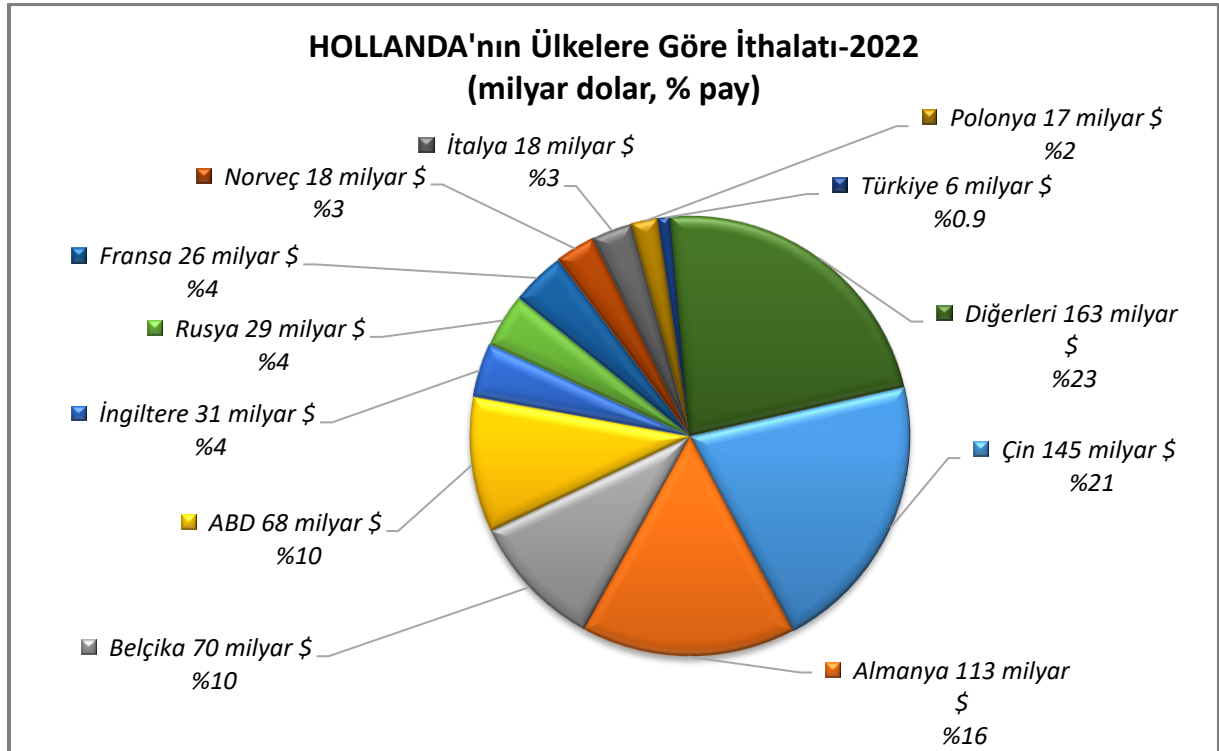
İhracat

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Hollanda'nın ihracatında ve ithalatında AB ülkeleri önde gelmektedir. Hollanda'nın en fazla ihracat yaptığı pazarlar arasında AB üyesi ülkeler başta gelmektedir. Ancak, Hollandalı ihracatçılar son zamanlarda etkinliklerini daha uzak pazarlara kaydırmışlar ve AB dışındaki ülkelere satışlarda kayda değer artışlar olmuştur. Bununla birlikte, özellikle Çin'in ve Rusya ile Suudi Arabistan gibi petrol ve gaz ihraç eden ülkelerin ithalattaki payı artmaktadır.

Hollanda'ya ithal edilen ürünlerin büyük bir bölümü, hiçbir işlemde geçirilmeden veya basit bir işlemde geçirildikten sonra ihraç edilmektedir. Bu nedenle, Hollanda'nın başlıca ithal ve ihraç ürünleri incelendiğinde, aynı ürünlerin hem ithalat hem de ihracatta başlıca ürünler arasında yer aldıkları ve değerlerinin ihracat lehine küçük farklarla birbirine yakın olduğu görülmektedir. Genellikle re-eksporta konu olan mallar, ABD ve Asya'dan ithal edilmekte ve Avrupa ülkelerine gönderilmektedir. Hollanda'nın AB üyesi olmayan ülkelerle ticarete açık verirken, AB içi ticarete fazla vermesinin başlıca nedeni re-eksport ticaretidir.

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Hollanda'ya yönelen doğrudan yabancı sermaye yatırım stoklarının %60'ından fazlası AB kaynaklıdır.

Avro Bölgesi merkezli firmalar ise DYY stoklarının neredeyse yarısını (%46) ellerinde bulundurmaktadır. ABD, Lüksemburg, İngiltere, Almanya ve İsviçre en fazla yatırıma sahip ülkelerdir. Hollanda, aynı zamanda dünyanın önde gelen önemli DYY ihraç eden ülkelerinden birisidir.

Doğrudan Yabancı Yatırım İstatistikleri

	2021	2022	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*
Ülke Dışından Gelen Doğrudan Yatırım (Milyon \$)	- 141.740	- 127.000	- 23.560	- 30.620	53.520	82.450	158.900
Ülke Dışından Gelen Doğrudan Yatırımın GSYİH'ya Oranı (%)	-13,99	-12,80	-2,10	-2,70	4,50	6,60	12,10
Ülke Dışına Giden Doğrudan Yatırım (Milyon \$)	5.337.600	5.211.000	5.187.000	5.156.000	5.210.000	5.292.000	5.451.000
Ülke Dışından Gelen Doğrudan Yatırım Stoku (Milyon \$)	40.831	70.730	95.150	104.300	112.500	121.000	129.600
Ülke Dışına Yapılan Doğrudan Yatırım Stoku (Milyon \$)	5.337.600	5.267.000	5.172.000	5.06.000	4.955.000	4.834.000	4.704.000

Kaynak: The Economist Intelligence Unit-EIU

*Tahmini veriler (Nisan 2023)

Yabancı Yatırım Mevzuatı

Hollanda diğer AB Ülkeleri ile kıyaslandığında, yabancı kişi ya da kuruluşların şirket kurması ve ticari faaliyette bulunması açısından daha esnek ve liberal bir ortam sunmaktadır.

Yabancı sermayeli bir şirketin kurulmasında, merkezi başka bir ülkede olan bir şirketin şube veya temsilcilik açmasında özel bir izne gerek bulunmamaktadır. Yerli ve yabancı şirketlerin ticari faaliyetleri bakımından tabi oldukları esaslar arasında da fark bulunmamaktadır. Yabancı sermayeli şirketler de yerli sermayenin çalışabileceği her sahada çalışabilmektedir. Kurulacak şirketlerde, yerli ortak şartı da bulunmamaktadır.

Serbest Bölgeler

Hollanda'da geleneksel anlamda serbest bölge veya serbest liman uygulaması bulunmama ile birlikte, AB'nin Gümrük Kodu ve Gümrük Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri çerçevesinde işletilen serbest antrepoların yanı sıra Schiphol Hava Alanı'nda 2005 yılında açılmış olan, gümrük idaresi gözetiminde malların depolandığı, mallardan serbest bölge işleticisinin sorumlu olduğu,

geleneksel anlamdaki serbest bölgeden daha çok gümrüklü antrepo niteliği taşıyan bir serbest bölge mevcut olup, serbest bölgenin etrafını çeviren çit, duvar vb. bulunmamakta, malların giriş ve çıkışında fiziki kontrol yapılmamakta, kontrol esas olarak serbest bölge işleticisinin stok envanteri üzerinden ve ilaveten malların fiziki denetimi suretiyle gerçekleştirilmektedir.

Ekonomik faaliyetler Ranstad olarak bilinen, en büyük dört şehir olan Amsterdam, Rotterdam, Lahey ve Utrecht'ten oluşan alanda yoğunlaşmıştır. Ücretli çalışanların %50'si Ranstad Bölgesinde bulunan üç batı eyaleti olan Kuzey Hollanda (Noord-Holland), Güney Hollanda (Zuid—Holland) ve ülkenin en zengin bölgesi olan Utrecht'te istihdam edilmektedir.

Hollanda yüzölçümü itibarıyla küçük bir ülke olmasına rağmen ülkenin ekonomik bölgelerinde üretim sektörlerine göre, bölgelerin tarihsel ve coğrafi özelliklerine dayalı bir çeşitlilik vardır. Dağıtım ve depolamaya bağlı birçok aktivite, Rotterdam Rijnmond bölgesi, Zeeland, ya da Amsterdam yakınındaki Kuzey Denizi kanalı gibi belli başlı su yolları ve deniz-nehir bağlantı noktalarının bulunduğu yerlere yakın yoğunlaşmıştır. Amsterdam Schiphol Havaalanı sağladığı dinamik altyapı ile birçok firmaya cazip gelmektedir.

Geleneksel olarak tarımsal bir yapı gösteren ülkenin kuzeyi, aynı zamanda büyük ya da çok sayıda küçük işyerinin toplandığı bir bölgedir. Utrecht ülkenin merkezinde bulunmaktadır ve iş hizmetleri sektöründe önemli bir yere sahiptir. Birçok Hollandalı ve yabancı IT firmasının merkezi bu bölgede yoğunlaşmıştır.

Ülkenin doğusunda ekin ve canlı hayvan yetiştiriciliği başta olmak üzere, çiftçilik sektörü ve et işleme sanayi faaliyet göstermektedir. Kimya sanayindeki Akzo Nobel gibi diğer sanayi kolları da bu bölgededir. Elektronik sektöründe lider isim Philips'in de bulunduğu Noord Brabant bölgesi de önemli bir sanayi merkezidir. DAF traktörlerinin de üretildiği bu bölge, aynı zamanda nakil araçlarının üretim yeridir.

Güneyde Limburg bölgesi, Avrupa nakliye yollarının kesişim yeridir. Almanya'nın Rhine/Ruhr bölgesi ve Merkezi Avrupa'ya geçecek bütün kara ve demiryolları Limburg'dan geçmektedir. Nehirler üzerindeki taşımacılık, Meuse nehri ve Juliana kanalı üzerinden belli başlı Avrupa su yollarına geçişi sağlamaktadır. Limburg bölgesinin ekonomik altyapısının temel dayanaklarından biri de Maastricht-Aachen Havaalanı olup, buradan sağlanan yolcu ve mal taşıma ve "charter" uçuşları, Avrupa'ya yapılan dağıtımın büyük bir bölümünü oluşturmaktadır. Kimyasallar üretimi konusunda bir joint venture olan DSM-Mitsubishi ve Volvo otomobilleri üreten Nedcar şirketi bu bölgede faaliyet göstermektedir.

Doğuda yer alan Overijssel bölgesi, özellikle tekstil endüstrisi nedeniyle Hollanda'nın en gelişmiş sanayi bölgesidir. Ayrıca metal, kimya, kauçuk ve et işleme sanayileri ile tarım sektörü de bu bölgede bulunan önemli sektörlerdendir. Twente Teknik Üniversitesinin burada kurulmuş olması da bölgenin araştırma ve teknik altyapı bakımından oynadığı önemli rolün bir göstergesidir.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

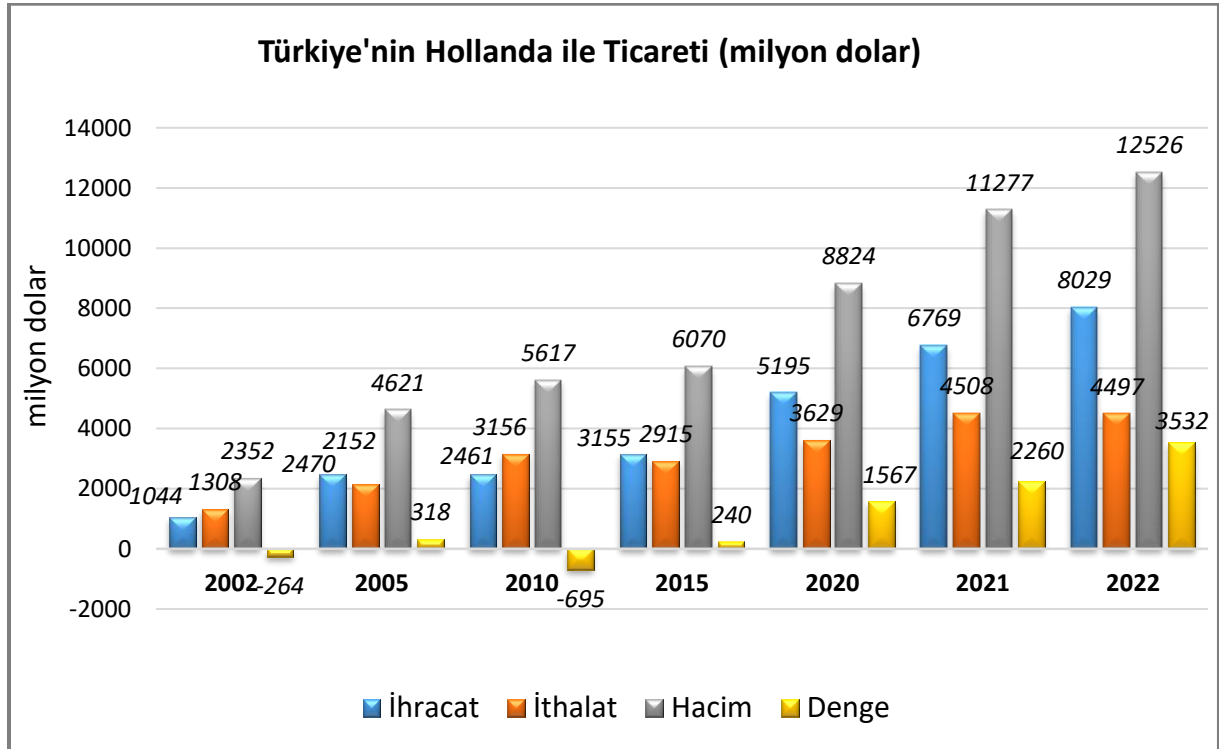
Genel Durum

Türklerle Hollandalılar arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin geçmişi 400 yıl öncesine dayanmaktadır. Osmanlı İmparatorluğu'nun daveti üzerine ilk Hollanda elçisi 1612 yılında İstanbul'a gelmiştir. 1855 yılında Lahey'de açılan büyükelçiliğimize 1859 yılında Yahya Karaca Paşa atanmıştır. O dönemde Osmanlı-Hollanda ilişkilerinde başlıca konu ticarettir. Hollandalı tüccarlar tarafından satın alınan başlıca ürünler, Suriye ve İran'dan ipek, Asya'dan da baharat olmuştur. 17'nci yüzyılda Türkiye, Hollanda'ya yün ve pamuk ihraç etmeye başlamış, Hollanda da buna karşılık İstanbul ve İzmir'e pamuklu ve yünlü kumaş satmıştır. 19'uncu yüzyılda Hollanda'ya ihraç ettiğimiz en önemli ürün tütün olmuştur.

Cumhuriyetin ilanından sonra Türkiye ile Hollanda arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin güçlendirilmesi için 1934'te Türk-Hollanda Derneği kurulmuştur. Derneğin kuruluş anlaşması her iki ülkenin devlet başkanları olan Atatürk ve Kraliçe Wilhelmina tarafından imzalanmıştır. Bu olaydan önce 1930'da ise Hollanda'nın çok uluslu şirketi olan Philips, Türk Philips Ltd. olarak Türkiye'de faaliyete başlamıştır.

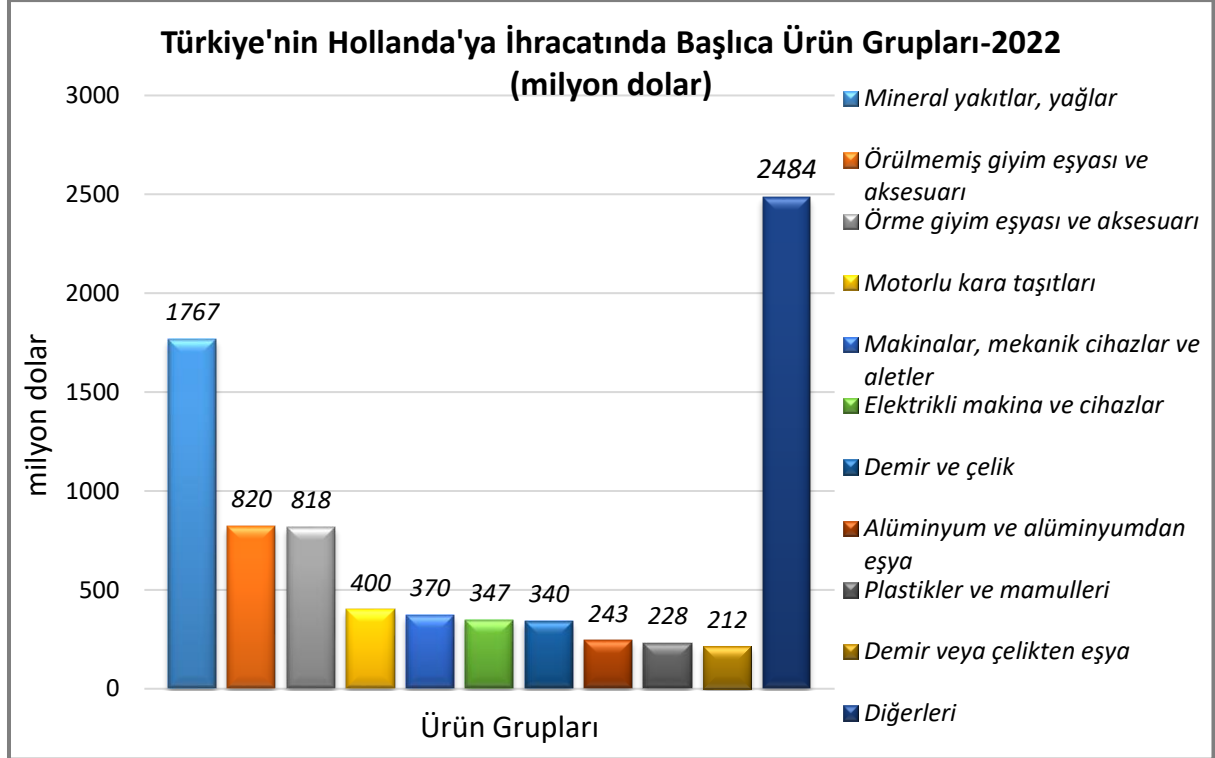
1996 yılında AB ile Türkiye arasında imzalanan Gümrük Birliği Anlaşması ile birlikte diğer Avrupa ülkeleriyle olduğu gibi, Türkiye ile Hollanda arasındaki sanayi ürünleri ticaretinde uygulanan gümrük vergileri kaldırılmış ve bu durum iki ülke arasındaki ticaretin artmasını sağlamıştır.

Türkiye-Hollanda Dış Ticareti

Kaynak: TÜİK

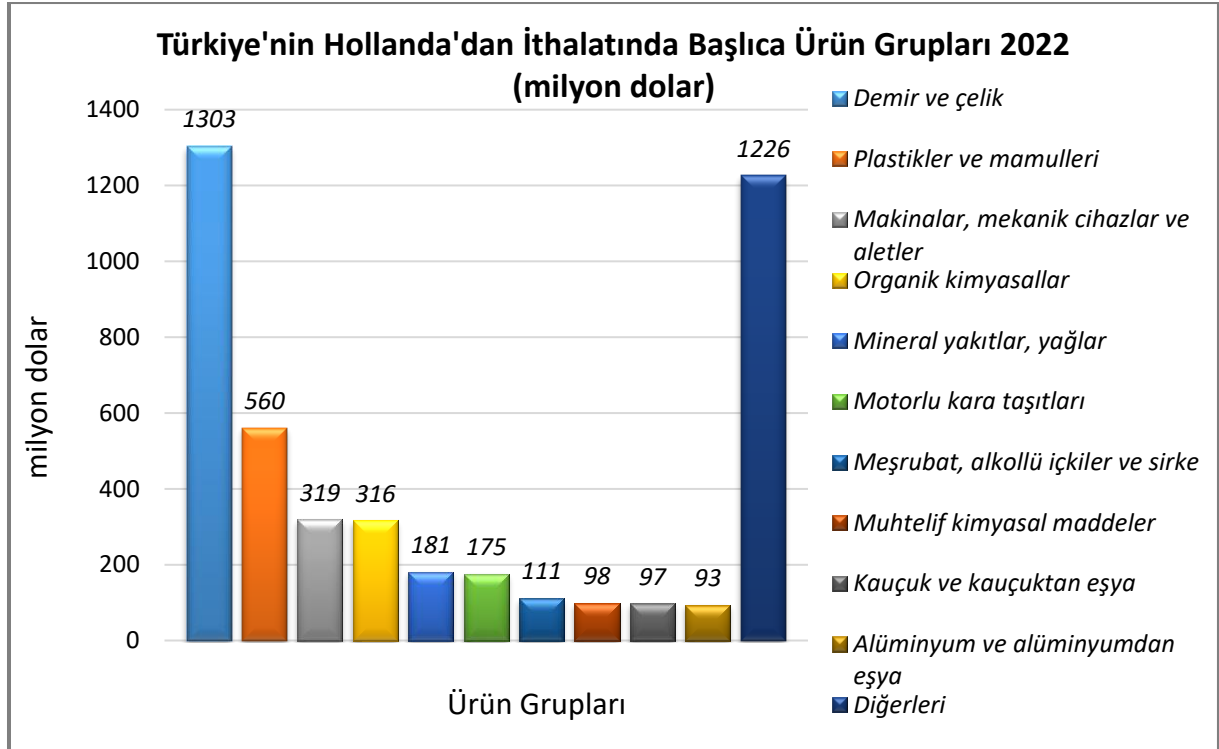
Türkiye'nin Hollanda'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Hollanda'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Yatırım İlişkileri

Türkiye'nin 2021 yılı itibarıyla yurtdışına gerçekleştirdiği 44 milyar dolar değerindeki toplam yurtdışı doğrudan yatırım stokunda Hollanda, 20 milyar dolar ve %45 pay ile 1. sıradadır. (TCMB-2022).

2021 yılı itibarıyla yurtdışından Türkiye'ye gelen 218 milyar dolar değerindeki toplam doğrudan yatırım stokunda da Hollanda, 24 milyar dolar ve %20 pay ile 1. sıradadır (TCMB-2022). 2022 yılında Türkiye'den Hollanda'ya giden yatırım miktarı 345 milyon dolar olmuştur (TCMB-01.01.2023).

Türkiye, geniş tüketici altyapısı ve Hollanda ile Avrupa'daki iç piyasalara hizmet verebilecek kalifiye teknik personele sahip olması nedeniyle özellikle telekomünikasyon ve bilişim sektörlerinde de Hollandalı yatırımcıların büyük ilgisini çekmektedir.

Toplam yabancı sermayeli firma sayısı açısından da, Alman ve İngiliz firmalardan sonra, Hollandalı firmalar üçüncü sırada gelmektedir. İnşaat ve pazarlama konularında uzmanlaşmış küçük ölçekli pek çok Hollanda firması, tatil yörelerindeki yerleşim projelerinde yoğun olarak faaliyet göstermektedir. Hollanda kökenli firmalar tarafından tercih edilen diğer alanlar ise şunlardır: Toptan ve perakende ticaret, turizm ve catering, nakliye ve haberleşme, makina sanayi, metal ve plastik işleme, tekstil ve hazır giyim, bilişim, yayıncılık ve eğitim sektörleri.

Hollanda'daki Türk yatırımcılarının çoğunluğu bankacılık alanında faaliyet göstermekte olup, tekstil ve moda, lojistik sektörü ve tüketiciye yönelik elektronik eşya üretimi gibi diğer sektörlerde de Hollanda'da faaliyette bulunan birçok Türk firması görülmektedir.

Fuar Katılımları:

T.C. Ticaret Bakanlığı Tarafından 2023 Yılı Destek Kapsamına Alınan Yurt Dışı Fuarlar (Milli/Bireysel):

<https://ticaret.gov.tr/ihracat/fuarlar/2022-ve-2023-yilinda-destek-kapsamina-alinan-yurtdisi-fuarlar>

EKLER:***EK-1: Hollanda'nın İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)***

GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (%, 2022)	Değişim (%, 2021- 2022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		551 352 792	696 873 257	760 592 695	100,0	9,1
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	34 735 241	52 359 858	81 604 681	10,7	55,9
8486	Yarı iletken disklerin, külçelerin, entegre devrelerin vb. imalatında kullanılan makine ve cihazlar; aksam-parça-aksesuar	15 027 997	20 056 468	21 373 700	2,8	6,6
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	19 595 651	19 321 853	21 125 820	2,8	9,3
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	19 443 390	19 276 666	15 619 389	2,1	-19
9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	12 964 790	15 432 814	14 694 319	1,9	-4,8
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	12 516 832	14 477 849	13 597 080	1,8	-6,1
9021	Ortopedik cihazlar; cebireler, kırıklar için cihazlar vb.	8 711 251	11 368 493	11 727 726	1,5	3,2
3826	Biodizel ve bunların karışımları (petrol yağları veya bitümenli mineral yağ oranı <%70 veya hiç içermeyen)	4 649 878	8 123 263	10 333 316	1,4	27,2
2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	3 507 700	5 675 972	8 943 987	1,2	57,6
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler	6 861 439	11 277 469	7 541 139	1,0	-33,1
8701	Traktörler	4 732 165	6 232 106	6 888 184	0,9	10,5
8443	Baskı yapmaya mahsus makineler; kopyalama ve faks makineleri; bunların aksam, parça ve aksesuarları	7 276 626	8 064 833	6 883 439	0,9	-14,6
8703	Otomobiller	5 833 397	5 333 361	6 161 857	0,8	15,5
3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialiesterler, vb. (ilk şekilde)	4 233 211	5 765 526	5 675 226	0,7	-1,6
0406	Peynir ve pıhtılaşmış ürünler	4 216 974	4 580 772	5 458 995	0,7	19,2

Kaynak: Trademap, Hollanda verileri

EK-2: Hollanda'nın İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (% , 2022)	Değişim (% , 2021-2022)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		484 088 531	623 369 107	704 394 589	100,0	13,0
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	21 979 696	35 478 361	52 084 243	7,4	46,8
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	17 866 552	27 967 386	39 312 829	5,6	40,6
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	1 652 743	6 672 089	28 039 596	4,0	320,3
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	22 614 297	22 693 689	25 441 905	3,6	12,1
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular	16 371 212	18 235 337	17 947 383	2,5	-1,6
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	11 275 037	13 387 831	13 171 506	1,9	-1,6
8703	Otomobiller	10 568 106	11 839 642	12 050 146	1,7	1,8
9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	9 646 785	11 736 686	12 036 284	1,7	2,6
9021	Ortopedik cihazlar; cebireler, kırıklar için cihazlar vb; protez organlar; işitme cihazları, vücut içi ve dışı cihazları	6 110 206	7 830 736	9 122 038	1,3	16,5
3826	Biodizel ve bunların karışımları (petrol yağları veya bitümenli mineral yağ oranı <%70 veya hiç içermeyen)	3 930 343	7 154 429	8 313 308	1,2	16,2
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler	5 322 088	6 775 355	7 873 871	1,1	16,2
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	5 064 706	6 157 077	6 774 941	1,0	10,0
2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	3 145 612	5 928 093	6 244 670	0,9	5,3
8443	Baskı yapmaya mahsus makineler; kopyalama ve faks makineleri; bunların aksam, parça ve aksesuarları	6 170 994	6 432 174	5 937 299	0,8	-7,7
8486	Yarı iletken disklerin, külçelerin, entegre devrelerin vb. imalatında kullanılan makine ve cihazlar; aksam-parça-aksesuar	4 540 361	5 516 505	5 692 875	0,8	3,2

Kaynak: Trademap, Hollanda verileri

EK-3: Hollanda'nın Ükelere Göre İhracatı (1 000 dolar)

Sıra	Ülke	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (%, 2021- 2022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		551 352 792	696 873 257	760 592 695	100,0	9,1
1.	Almanya	121 983 772	160 431 582	188 113 243	24,7	17,3
2.	Belçika	56 465 474	74 138 079	85 355 572	11,2	15,1
3.	Fransa	42 457 426	56 098 787	62 220 024	8,2	10,9
4.	İngiltere	39 909 634	45 084 222	46 233 618	6,1	2,5
5.	ABD	27 675 366	33 382 281	36 064 292	4,7	8,0
6.	İtalya	22 009 628	30 147 140	31 832 294	4,2	5,6
7.	İspanya	16 492 165	21 805 483	22 664 642	3,0	3,9
8.	Polonya	16 213 059	21 760 046	20 512 620	2,7	-5,7
9.	İsveç	10 601 408	14 203 371	15 649 033	2,1	10,2
10.	Çin	16 126 069	16 690 567	15 348 736	0,2	- 8
11.	Tayvan	7 341 176	11 523 722	11 904 384	1,6	3,3
12.	G. Kore	7 426 654	10 191 603	9 787 973	1,3	- 4
13.	Danimarka	7 428 974	9 367 213	9 711 078	1,3	3,7
14.	Çekya	9 080 914	10 680 649	9 442 375	1,2	-11,6
15.	Avusturya	6 541 095	8 685 712	9 019 118	1,2	3,8
17.	Türkiye	6 493 517	7 407 756	7 959 768	1,0	7,5

Kaynak: Trademap, Hollanda verileri

EK-4: Hollanda'nın Ükelere Göre İthalatı (1 000 dolar)

Sıra	Ülke	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (%, 2021- 2022)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		484 088 531	623 369 107	704 394 589	100,0	13,0
1.	Çin	51 227 906	63 542 649	145 443 529	16,2	128,9
2.	Almanya	85 522 486	108 104 451	112 958 135	12,6	4,5
3.	Belçika	47 351 862	61 614 519	70 342 340	7,8	14,2
4.	ABD	39 138 999	47 590 027	68 198 660	7,6	43,3
5.	İngiltere	22 881 676	31 334 754	31 092 930	3,5	-0,8
6.	Rusya	10 821 468	21 904 162	28 663 048	3,2	30,9
7.	Fransa	17 023 253	22 031 365	26 231 988	2,9	19,1
8.	Norveç	9 654 023	17 862 518	18 026 822	2,0	0,9
9.	İtalya	13 274 462	17 275 920	17 831 595	2,0	3,2
10.	Polonya	10 263 619	12 960 812	16 620 555	1,9	28,2
11.	İrlanda	10 310 164	11 839 802	16 308 955	1,8	37,7
12.	İspanya	9 618 740	12 656 806	13 605 851	1,5	7,5
13.	Japonya	8 446 338	9 394 916	12 627 158	1,4	34,4
14.	Tayvan	5 309 886	7 120 337	12 506 128	1,4	75,6
15.	Malezya	8 286 014	8 013 013	11 546 656	1,3	44,1
27.	Türkiye	4 321 746	5 260 129	6 452 057	0,7	22,7

Kaynak: Trademap, Hollanda verileri

Ek-5: Türkiye'nin Hollanda'ya İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (%, 2022)	Değişim (%, 2021- 2022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		5 195 418	6 768 766	8 028 814	100,0	18,6
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	363 574	811 451	1 334 063	16,6	64,4
2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	109 272	140 766	389 165	4,8	176,5
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	199 974	300 125	377 248	4,7	25,7
6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)	205 107	233 382	252 339	3,1	8,1
6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	173 416	204 914	238 355	3,0	16,3
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	131 403	193 706	218 469	2,7	12,8
8703	Otomobiller	177 088	186 346	168 030	2,1	-9,8
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	93 204	117 419	112 310	1,4	-4,4
7604	Alüminyumdan çubuklar ve profiller	42 014	85 792	103 376	1,3	20,5
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	34 967	61 290	102 716	1,3	67,6
2836	Karbonat; peroksikarbonat; amonyum karbomat içeren ticari amonyum karbonat	27 107	43 181	101 178	1,3	134,3
7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallerle kaplama metallere)	71 065	140 866	100 881	1,3	-28,4
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	75 832	100 988	99 996	1,2	-1,0
6115	Külotlu çoraplar, taytlar, kısa ve uzun konçlu çoraplar, soketler (varis çorapları dahil) ve patik çoraplar (örme)	68 536	87 891	93 879	1,2	6,8
6104	Kadın ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, etek, pantolon, tulum ve şort (örme)(yüzme kıyafeti hariç)	71 906	91 206	93 571	1,2	2,6

Kaynak: Trademap, TR verileri

Ek-6: Türkiye'nin Hollanda'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (%, 2022)	Değişim (%, 2021- 2022)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		3 628 593	4 508 359	4 497 261	100,0	-0,2
7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dilmiş külçeler	891 386	1 426 029	1 022 525	22,7	-28,3
2909	Eterler, eter-alkoller, eter fenoller, fenoller, peroksitler ve bunların türevleri	51 345	59 688	180 443	4,0	202,3
3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialiesterler, vb. (ilk şekilde)	142 469	209 089	169 179	3,8	-19,1
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	118 523	135 548	165 162	3,7	21,8
8701	Traktörler	121 189	199 184	113 238	2,5	-43,1
2202	Sular (mineral ve gazlı sular dahil) ve alkolsüz diğer içecekler (tatlandırıcı, lezzetlendirilmiş)	4 053	4 298	103 626	2,3	2311
7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	65 774	22 202	99 018	2,2	346
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	81 270	101 142	96 559	2,1	-4,5
7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)	40 847	67 582	88 812	2,0	31,4
4002	Sentetik kauçuk veya sıvı yağlardan türetilen taklit kauçuk (ilk şekillerde, veya levha, tabaka, şerit halinde)	39 392	62 961	75 447	1,7	19,8
2403	Homonize edilmiş tütün ve tütün yerine geçen madde hülusalari ve esansları	60 866	70 557	72 086	1,6	2,2
7602	Alüminyum döküntü ve hurdaları	23 524	43 935	52 523	1,2	19,5
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	33 532	42 075	51 089	1,1	21,4
3909	Amino reçineler, fenolik reçineler, poliüretanlar (ilk şekillerde)	27 121	40 902	50 819	1,1	24,2
3402	Yıkama, temizleme müstahzarları (sabunlar hariç)	15 204	27 751	50 140	1,1	80,7

Kaynak: Trademap, TR verileri